

Toruń, 1 marca 2023 r.

**KOMENDANT MIEJSKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W TORUNIU**
ul. Legionów 70/76, 87-100 Toruń

MZ.52800.4.4.2023.KU

ZAWIADOMIENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2022 poz. 2000 ze zm.– zwanej dalej k.p.a.), w związku z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1969), zwanej dalej ustawą o PSP, zawiadamiam o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu w sprawie nakazania usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej stwierdzonych podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych w dniach od 31 stycznia do 17 lutego 2023 r., w budynku Szkoły Podstawowej nr 28 im. Profesora Henryka Arctowskiego, zlokalizowanym przy ul. Przy Skarpie 13 w Toruniu, które obejmują:

- 1) Występowanie korytarzy służących do celów ewakuacji, oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym, które nie zostały wyposażone w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, wobec wymaganego stosowania na drogach ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- §3 ust. 1 §15 ust 1 pkt. 5, §16 ust. 1 i 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.).
- § 181 ust. 3 pkt. 2 lit. b oraz § 207 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225).

- 2) Występowanie klatek schodowych, służących celom ewakuacji, które nie są obudowane i nie są zamknięte drzwiami dymoszczelnymi, a ponadto nie zostały wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do samoczynnego wykrywania dymu, uruchamiane samoczynnie, za pomocą systemu wykrywania dymu, wobec wymaganego ww. wyposażenia klatek schodowych przeznaczonych do ewakuacji ze strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I w budynku średniowysokim.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- § 3 ust. 1, § 15 ust. 1 pkt. 4, § 16 ust. 1 i 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony

przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.).

- § 245 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225).

3) Występowanie z najbardziej niekorzystnie usytuowanych pomieszczeń zlokalizowanych na I kondygnacji nadziemnej budynku, w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, uwzględniając jeden kierunek ewakuacji, dojścia ewakuacyjnego o długości 53 m, wobec wymaganej długości 10 m.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- § 15 ust. 1 pkt. 2, § 16 ust. 1 i 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.).
- § 256 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225).

4) Występowanie na klatce schodowej służącej do ewakuacji spoczników o minimalnej szerokości 0,85 m, wobec wymaganej minimalnej szerokości 1,5 m.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- § 15 ust. 1 pkt. 2 § 16 ust. 1 i 2 pkt. 1, ust. 3, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.).
- § 68 ust. 1, § 207 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225).

5) Brak zapewnienia drogi pożarowej dla obiektu zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL I.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124 poz. 1030)

6) Brak wyposażenia budynku w części ZL III - część piwniczna zaplecza kuchennego, w hydranty wewnętrzne DN 25 z wężem półsztywnym, wobec wymaganego wyposażenia w hydranty wewnętrzne DN 25 z wężem półsztywnym w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o powierzchni przekraczającej 1000 m² w budynku niskim.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U 2022 poz. 2057).
- § 3 ust. 1, § 19 ust. 1 pkt. 2 lit. b rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.).

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczące szerokości spoczników, długości dojścia ewakuacyjnego, niezabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określonych oraz braku wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku w oparciu o § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r., w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, (Dz. U. Nr 109, poz. 719), stanowią podstawę do uznania budynku istniejącego za zagrażający życiu ludzi. W ocenie Państwowej Straży Pożarnej, biorąc pod uwagę całokształt stanu ochrony przeciwpożarowej oraz uchybienia w zakresie długości dojścia ewakuacyjnego oraz szerokości spoczników na ewakuacyjnych klatkach schodowych, faktycznie występujące warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi – co stanowi jednoznacznie i bezspornie o uznaniu przedmiotowego budynku za zagrażający życiu ludzi i co znajduje się w zakresie kompetencji organów PSP. Ustawodawca jednoznacznie określił podstawowy katalog nieprawidłowości w zakresie warunków ewakuacji, skutkujący możliwością zaklasyfikowania użytkowanego budynku jako zagrażający życiu ludzi. W oparciu o ten katalog organy PSP mogą stwierdzić, iż przedmiotowy budynek zagraża życiu ludzi, bowiem:

- jest użytkowany,
- długość dojścia ewakuacyjnego jest większa o ponad 100 % od określonej w przepisach techniczno-budowlanych,
- szerokość spocznika klatki schodowej, służącej ewakuacji, jest mniejsza o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych.
- nie zabezpieczono przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określonych;
- brak wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku

Jak wskazano powyżej, w trakcie czynności kontrolno-rozpoznawczych stwierdzono aż cztery nieprawidłowości w zakresie warunków ewakuacji, które dają podstawy do stwierdzenia, iż przedmiotowy budynek zagraża życiu ludzi. W praktyce codziennej służby jednostek ochrony przeciwpożarowej fakt występowania w budynku ww. nieprawidłowości stwarza również poważne zagrożenie dla ekip ratowniczych, które napotykają trudności w realizacji procedur ewakuacji i prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.

Szczegółowa informacja dotycząca ww. rozwiązań zamiennych znajduje się w załączeniu do niniejszego pisma.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. wzywam do zajęcia stanowiska w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma, odnośnie usunięcia ww. uchybień nr 4, 5, 6 poprzez zastosowanie rozwiązań zamiennych.

INFORMACJE:

1. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej w razie stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych uprawniony jest w drodze decyzji administracyjnej do nakazania usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w ustalonym terminie (art. 26 ust. 1 ustawy o PSP).
2. Materiałem dowodowym w sprawie jest protokół ustaleń z ww. czynności kontrolno-rozpoznawczych doręczony stronie w dniu 17 lutego 2023 r. (art. 77 § 4 k.p.a.).
3. Strona może składać pisemne wyjaśnienia, zastrzeżenia oraz wnioski dowodowe.
4. Z aktami sprawy można zapoznać się w siedzibie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu (ul. Legionów 70/76, 87-100 Toruń), w dni robocze, w godzinach 7:30 – 15:30, po wcześniejszym, telefonicznym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą sprawę – sekc. Klaudia Urbańska, technik, tel. 47 75 12 644 (art. 73 § 1 k.p.a.).
5. Strona oraz jej przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek w toku postępowania zawiadomić organ administracji o każdej zmianie swego adresu. W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny (art. 41 k.p.a.).
6. Strona zostanie zawiadomiona odrębnym pismem o zakończeniu niniejszego postępowania.

W przypadku usunięcia któregokolwiek z naruszeń przepisów przeciwpożarowych stwierdzonych podczas ww. czynności kontrolno-rozpoznawczych proszę niezwłocznie powiadomić tut. organ.

KOMENDANT MIEJSKI
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. mgr inż. Sławomir Reszkowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załączniki:

1. Informacja o możliwości spełnienia wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż wprost wskazano w obowiązujących przepisach

Otrzymują:

1. adresat – 1 egz. (ePUAP)
2. aa – 1 egz.

Informacja o możliwości spełnienia wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż wprost wskazano w obowiązujących przepisach

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 2057). w art. 4 na pierwszym miejscu eksponuje obowiązek przestrzegania przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.

Mnogość dostępnych rozwiązań przeciwpożarowych w zakresie techniczno-budowlanym, instalacyjnym czy technologicznym precyzują przede wszystkim trzy rozporządzenia:

1. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225).
2. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 Nr 109, poz. 719).
3. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 r. Nr 124, poz. 1030).

Szczegółowe rozwiązania dotyczące poszczególnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych zawarte są w Polskich Normach lub zagranicznych standardach, takich jak Normy Europejskie (niemieckie, francuskie, brytyjskie) czy normy amerykańskie (np. NFPA).

Analiza obecnego stanu techniczno-budowlano-instalacyjnego budynku, ocena zgodności jego sposobu użytkowania (wykorzystania) z założeniami projektowymi oraz z obecnie obowiązującymi przepisami (w tym przeciwpożarowymi) może wykazać, iż dany obiekt często nie spełnia elementarnych wymagań w tym zakresie. W budynku mogą występować takie warunki techniczno-budowlane, które w oparciu o § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 Nr 109, poz. 719) stanowią o możliwości uznania takiego budynku za zagrażający życiu ludzi. W takiej sytuacji bez znaczenia jest fakt wybudowania obiektu przed wejściem w życie obowiązujących przepisów, poza jednym wyjątkiem - gdy dany budynek wzniesiono zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2021 poz. 2351 ze zm.). Analiza wyroków sądów administracyjnych w tym zakresie jest jednoznaczna. Orzeczenia wskazują na istotę retroaktywnego oraz retrospektywnego działania prawa, gdyż zasada niedziałania prawa wstecz nie ma charakteru absolutnego. Odstępstwo od niej jest w wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Konieczność standaryzacji wymagań dotyczących bezpieczeństwa pożarowego budynków przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, wprowadziła zmiany stanu prawnego, który w szczególnych przypadkach wprowadza możliwość działania prawa wstecz. Nieprawdą jest obligatoryjny zakaz retroaktywnego oraz retrospektywnego

działania prawa. Odstępstwo od niej jest w wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. W celu zapewnienia bezpieczeństwa obywateli chronionego art. 5 Konstytucji RP, uzasadnione jest wprowadzanie nowych, skuteczniejszych środków ochrony przeciwpożarowej umożliwiających ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Ustawodawca musi bowiem mieć możliwość dostosowania także istniejących budynków mieszkalnych do nowych wymogów ochrony przeciwpożarowej wynikających np. z postępów w nauce (nowe skuteczniejsze środki ochrony przeciwpożarowej), czy zwiększenia się zagrożeń związanych z pożarami – zagęszczenie zabudowy, wzrost zaludnienia (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 grudnia 2009 r., sygn. akt II SA/Go 865/09 oraz wyrok NSA z 17 kwietnia 2007r. I OSK 745/06, lex nr 362445, wyrok NSA z 17.12.2013r. sygn.. akt II OSK 1805/12, baza orzeczeń NSA).

Możliwość działania prawa wstecz rodzi następujący problem: Jak dostosować istniejące, użytkowane budynki do obowiązujących przepisów? Czy występuje bezwzględna konieczność zapewnienia wymaganych szerokości i długości dróg ewakuacyjnych, wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe czy doprowadzenia odpowiedniej drogi pożarowej do obiektu?

Ogólnie rzecz biorąc, prawo rozróżnia w tym zakresie dwa stany:

- gdy następuje nadbudowa, rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku,
- gdy budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

Przywołane powyżej rozporządzenia określające wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej posiadają w swojej treści zapisy umożliwiające spełnienie wprost zdefiniowanych wymagań w sposób inny, jednakże okoliczności, w jakich można skorzystać z tego uprawnienia są ściśle zdefiniowane. W poniższej tabeli przedstawiono tryby i zakres ich wykorzystania w rozróżnieniu na poszczególne akty prawne.

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
1	Rozp. Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.	§ 2 ust 2	<p>Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budynków o powierzchni użytkowej nieprzekraczającej 1.000 m², • budynków o powierzchni użytkowej przekraczającej 1.000 m², o których mowa w art. 5 ust. 7 pkt 1-4 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, <p>- wymagania, o których mowa w § 1, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo-rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.</p>
		§ 2 ust 3a	<p>Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków istniejących o powierzchni użytkowej przekraczającej 1.000 m² wymagania, o których mowa w § 1, z wyłączeniem wymagań charakterystyki energetycznej, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań, o których mowa w ust. 2, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.</p>
		§ 207 ust 2	<p>Przepisy rozporządzenia dotyczące bezpieczeństwa pożarowego, wymiarów schodów, o których mowa w § 68 ust. 1 i 2, a także oświetlenia awaryjnego, o którym mowa w § 181, stosuje się, z uwzględnieniem § 2 ust. 2 i 3a, również do użytkowanych budynków istniejących, które na podstawie przepisów odrębnych uznaje się za zagrażające życiu ludzi.</p>

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
2	Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.	§ 1 ust 2	<p>W przypadkach szczególnie uzasadnionych uwarunkowaniami lokalnymi, wskazanymi w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, dopuszcza się, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, stosowanie rozwiązań zamiennych w stosunku do wymienionych w § 19, § 23, § 24 i § 25 ust. 1, 2, 5 i 6 oraz w § 27 ust. 1 i 2, § 28 ust. 1, § 29 ust. 1 i § 38 ust. 1, zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.</p>
		§ 16	<p>Użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi, gdy występujące w nim warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi.</p> <p>Podstawą do stwierdzenia, że w budynku występują warunki techniczne, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem § 45, może być:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szerokość przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu bądź spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejsza o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych; • długość przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większa o ponad 100 % od określonej w przepisach techniczno-budowlanych; • niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określonych; • brak wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
3	Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych	§ 13 ust 4	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących doprowadzenia drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

Jak widać z powyższego, wskazane przepisy prawa dosyć szeroko dopuszczają stosowanie rozwiązań zamiennych. Z uprawnienia takiego strona może skorzystać w przypadku stwierdzenia, iż wykonanie obowiązku wprost jest niemożliwe, ze względu na uwarunkowania techniczno-budowlane i formalno-prawne, np. za wąskie lub za niskie poziome drogi ewakuacyjne, zbyt wąskie szerokości spoczników lub biegi pionowych dróg ewakuacyjnych czy brak możliwości wykonania danych urządzeń przeciwpożarowych. Zwiększenie szerokości klatki schodowej czy poszerzenie korytarzy ewakuacyjnych zwykle jest niemożliwe do zrealizowania, z uwagi na samą substancję budynku, ograniczenia przestrzenne czy ochronę konserwatorską.

Rozwiązania zamienne powinny zostać wykonane stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej. Przepis ten pozwala właścicielowi lub zarządcy obiektu na zaproponowanie organowi PSP, poprzez:

- 1) wskazania jednostki badawczo rozwojowej albo
- 2) rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, takich rozwiązań techniczno-budowlanych, które będą możliwe do zrealizowania zarówno pod względem technicznym jak i ekonomicznym. Wskazać należy, iż słowo „uzgodnionych” nie określa obowiązku organów PSP o konieczności konkretnego wskazania takich rozwiązań, a jedynie umożliwia właścicielowi lub zarządcy obiektu, po przygotowaniu właściwej ekspertyzy, przedstawienie tychże rozwiązań organowi PSP celem ich zaakceptowania i weryfikacji – inaczej mówiąc uzgodnienia. Celem takiej ekspertyzy jest wskazanie takich rozwiązań zamiennych, których wdrożenie wyeliminuje negatywny skutek nie spełnienia wprost obowiązujących wymagań – czyli zapewni niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.

Mnogość rozwiązań techniczno-budowlanych umożliwia właścicielowi lub zarządcy dobrać je w taki sposób, aby nakazany obowiązek wykonać, przy zapewnieniu akceptowalnego kryterium ekonomiczności i wykonalności.

W ramach czynności kontrolno-rozpoznawczych organy PSP dokonują sprawdzenia stanu ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, zaś w przypadku stwierdzenia danych nieprawidłowości, wydają decyzję administracyjną, w której formułują określone obowiązki oraz terminy ich wykonania. Właściciel lub zarządca obiektu, po otrzymaniu takiej decyzji, jeżeli traktuje ona o elementach umożliwiających wykorzystanie trybu rozwiązań zamiennych, ma możliwość zlecenia wykonania odpowiedniej ekspertyzy właściwym podmiotom. Organ PSP, uzgadniając zaproponowane rozwiązania, na piśmie wyraża zgodę na ich zastosowanie. Realizacja wszystkich rozwiązań (wskazanych jako zamiennie w stosunku do wymagań obowiązujących wprost w aktach prawnych) jest równoznaczna z realizacją obowiązków (nałożonych decyzją administracyjną), co do których istniała możliwość skorzystania z instytucji rozwiązań zamiennych.

Dodatkowo, w myśl obecnych przepisów, tj. art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 2057) właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji. Wobec powyższego, właściciel lub zarządca budynku, jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, w oparciu o § 16 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) posiada obowiązek zastosowania rozwiązań, zapewniających spełnienie wymagań techniczno-budowlanych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 poz. 690 ze zm.), które to, na podstawie § 207 ust 2, stosuje się również do użytkowanych budynków istniejących, gdy zagrażają one życiu ludzi.

Jak widać po powyższych wywodach, ustawodawca dosyć szeroko określił możliwości spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, przerzucając co prawda na właściciela lub zarządcę konieczność poszukiwania odpowiednich rozwiązań, jednakże w ten sposób umożliwił takie ich dobranie, aby w jak największym stopniu zmniejszyć uciążliwość prawną oraz techniczną przy jednoczesnym niepogorszeniu warunków ochrony przeciwpożarowej i uzyskaniu właściwego poziomu bezpieczeństwa użytkowników.